

Interreg

UNIONE EUROPEA
EVROPSKA UNIJA

ITALIA-SLOVENIJA

TechMOlogy

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

DA 8.5 Portfelj ponovno preučnih poslovnih storitev na področju mobilnosti

Verzija: št.2

Avtor: Ecipa Scarl

VSEBINA

VSEBINA	1
UVOD.....	2
1. Cilji	3
2. Metodologija in orodja	3
3. Dejavnosti in rezultati	3
3.1 Opredelitev problema	4
3.2 Ustvarjanje idejnih rešitev	5
4. Končni premisleki.....	14

UVOD

V dokumentu so opisani rezultati postopka, ki se je izvajal v okviru projekta Techmology in je bil izveden v letu 2022 z namenom, da se opiše razvoj možnega portfelja storitev za tri partnerje, vključene v pobudo.

V tem dokumentu so opisani uporabljeni cilji in metodologija. V zaključku so opisane različne storitve, ki so se pojavile med delovnim procesom in so lahko del splošnejšega prihodnjega načrta razvoja storitev za tri vključene subjekte.

V procesu sodelujejo trije partnerji, ki predstavljajo tri projektna območja: Ecipa (Benečija), Friuli Innovazione (Furlanija Julijska krajina) in SIEVA (Slovenija). Vsak partner je analizo osredotočil na določena področja. Družba Friuli Innovazione se je osredotočila na celotno ponudbo laboratorija za dodajalne tehnologije, Ecipa izključno na storitve mobilnosti, SIEVA pa izključno na avtomobilski sektor.

Za dopolnitev okvira so bili za prispevke zaproseni tudi partnerji LEF in ACS, ki pa niso aktivno sodelovali na sejah oblikovalskega razmišljanja.

1. Cilji

Cilj dokumenta o portfelju storitev je predstaviti, motivirati in opisati nabor prenovljenih ali novih storitev za MSP v sektorju mobilnosti (avtomobilski sektor, mehka mobilnost, pomorstvo, letalstvo), tako da bodo ponudbe projektnih partnerjev v skladu z dejanskimi potrebami in spremembami na trgu.

Delavnice “oblikovanja storitev” so bile v tem smislu trenutki zблиževanja vrste prizadevanj za približevanje rezultatu portfelja storitev. Bile so priložnost za srečanje strokovnjakov iz različnih okolij in združenih heterogenih stališč okoli konkretnega cilja razvoja storitev za vključena ozemlja. Pluralnost stališč in poklicnih vlog je omogočila aktiviranje primerjave, bogate z niansami in predlogi. Pospeševalci so metodološko spremljali skupine s spodbujanjem razprave in zблиževanja.

V tem dokumentu si bomo ogledali rezultate opravljenega dela.

2. Metodologija in orodja

Srečanja so bila izvedena z uporabo pristopa Design Thinking. Izhodišče v vsakem primeru je bilo prepoznavanje in raziskovanje tržnih bolečin in koristi. Na tako tehnološko usmerjenem področju in ob prisotnosti številnih usposobljenih in specializiranih strokovnih virov postane bistveno, da se izognemo strogo tehnološko usmerjenem pristopu.

Opredelelitev potreb strank je omogočila opredelitev možnih storitev brez osredotočanja na tehnološke ali kompetenčne omejitve znotraj podjetja. Tržno usmerjeno potovanje je bilo izvedeno z vidika strank v središču.

Udeleženci so bili seznanjeni z nekaterimi metodološkimi orodji, ki so bila koristna pri oblikovanju izziva s skupnim pristopom. Referenčno orodje je bila zasnova predloga vrednosti, ki je omogočila natančno analizo ustreznosti rešitve problema, tj. mostu med izpostavljenim problemom in rešitvami, ki ga lahko rešijo. Delo je potekalo z uporabo digitalnih podpornih orodij, ki so omogočala vizualno predstavitev, uporabno za stalno usklajevanje udeležencev.

Posamezne skupine so pripravile dokumente s podrobnostmi o opravljenem delu in oblikovanih predlogih. V tem dokumentu ne bomo ponavljali istih analiz, temveč jih bomo poskušali ponovno prebrati v splošnem ključu, s katerim lahko preučimo tudi morebitne možnosti za čezmejne storitve.

3. Dejavnosti in rezultati

Delo vsake skupine je bilo razdeljeno na dve zaporedni fazi.

Prva faza je omogočila, da so se v tehnološkem in teritorialnem referenčnem kontekstu pokazale glavne potrebe na trgu.

Sledila je faza oblikovanja storitev, ki so najbolj primerne za ozemlje glede na ugotovljene potrebe.

Tako smo se oprli na pristop z dvema diamantom, ki je značilen za Design Thinking pristop.

1. **Problemsko področje:** raziskovanje področij vrzeli ali priložnosti.

2. **Področje rešitve:** opredelitev pričakovanj glede storitev, ki jih je mogoče razviti v okviru partnerjevega predloga.

Pot je bila usmerjena z nekaterimi omejitvami.

- Izhajali smo iz potreb podjetij na tem območju, ki delujejo v omenjenih sektorjih.
- Možnost uporabe tehnologij 4.0.
- Izkoriščanje storitvenega potenciala partnerja in njegove mreže.
- Ne zanemarite potreb po izpopolnjevanju in preusposabljanju virov.

3.1 Opredelitev problema

Vsak udeleženec je navedel dve potrebi, ki sta po njegovem mnenju najpomembnejši na tem območju. Potrebi je bilo treba oblikovati na naslednji način:

- **Kdo ima problem/potrebo**
- **Kakšne posledice ima problem**
- **Kakšne možnosti imate danes za njegovo rešitev**

Pravilo je bilo, da se možne rešitve navedenega problema ne smejo eksplicitno navesti.

V nadaljevanju so predstavljene glavne potrebe, ki so se pojavile, razdeljene po partnerjih. Na tem mestu navajamo le njihove naslove, za bolj poglobljen opis in podrobnosti analize pa se sklicujemo na poročila o delavnicah Design Thinking, ki jih je pripravil vsak subjekt.

FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

1. NALOŽBE, KI JIH OVIRA POMANJKANJE ORODIJ ZA NAPOVEDOVANJE
2. POMANJKANJE LOKALNEGA EKOSISTEMA TUDI ZARADI POSLEDIC TEHNOFOBIJE
3. ZMANJŠANJE STROŠKOV Z USMERJENIM NAČRTOVANJEM
4. NEUSTREZEN ČAS ZA VSTOP NA TRG
5. ČAS, PORABLJEN ZA INOVACIJE
6. RAZŠIRJANJE ZNANJA O POTENCIALU NOVIH TEHNOLOGIJ
7. POMANJKANJE KRITIČNIH SESTAVNIH DELOV
8. NEIZVEDBA TEHNOLOŠKE PRILAGODITVE
9. TEHNOLOŠKA KONTINUITETA IN ODPOR PROTI SPREMEMBAM
10. ŠTUDIJE NAČRTOVANJA DELUJEJO PREJ KOT ZAVORA KOT SPODBUDA
11. POMANJKANJE SPECIALIZIRANIH TEHNIKOV

12. TEŽAVE PRI ZAPOSLOVANJU TEHNIČNIH DELAVCEV
13. TEŽAVE PRI AKTIVIRANJU UKREPOV ZA SKUPNO NAČRTOVANJE MED STRANKAMI IN DOBAVITELJI
14. IZDELEK PREVLADUJE NAD TEHNOLOGIJO

BENEČIJA

1. NEUPORABNOST/POMANJKANJE UPORABNIH PODATKOV ZA NAČRTOVANJE MOBILNOSTI
2. OMEJENA OZAVEŠČENOST O MEDNARODNIH OMEJITVAH ZA PODJETJA, KI SE UKVARJAJO Z MOBILNOSTJO
3. PONUDBE NA PODROČJU MIKROMOBILNOSTI NIMAJO ZADOSTNIH PREDLOGOV ZA INTERMODALNI PROMET
4. NEUSKLAJENOST MED POTREBAMI PO TESTIRANJU IN TEM, KAR DOVOLJUJE BIROKRACIJA
5. POMANJKANJE ZAVEDANJA V INDUSTRIJI O DODANI VREDNOSTI, KI JO PRINAŠAJO INOVACIJE
6. POMANJKANJE SPODBUD IN KULTURE O PRILOŽNOSTIH ELEKTRIČNE MOBILNOSTI

SLOVENIJA

1. MALA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA IMAJO ŠE VEDNO TEŽAVE PRI DOSTOPU DO SREDSTEV ZA INOVACIJE IN RAZVOJ
2. MALA PODJETJA IMAJO TEŽAVE Z DOSTOPOM DO KVALIFICIRANE DELOVNE SILE
3. OZEK TRG IN POMANJKANJE PREPOZNAVNOSTI OMEJUJETA MOŽNOST PRODORA NA TRG TUDI Z INOVATIVNIM IZDELKOM
4. POMANJKANJE ZANIMANJA PROIZVODNIH PODJETIJ ZA TEHNOLOGIJE PRIHODNOSTI

3.2 Ustvarjanje idejnih rešitev

Druga faza vsake delavnice je bila namenjena oblikovanju zamisli o storitvah, ki bi obravnavale nastale potrebe. Pri opisu storitve, ki so jo predlagali, so morali udeleženci upoštevati ravnovesje med izvedljivostjo ideje in vplivom na splošne cilje partnerja, ki so jih delili na začetku vsake delavnice.

Mreža za oblikovanje storitev je predvidela to strukturo:

- Opis konteksta, na katerega se storitev nanaša (kdo ima potrebo, kakšen je problem ali priložnost, kdo so vpleteni akterji ...)
- Prikaz storitve, ki bi jo radi razvili.
- Razlaga prednosti storitve v primerjavi s trenutnimi alternativami.
- opis pričakovanih rezultatov, ki jih je treba doseči.

V nadaljevanju so predstavljene različne storitve, ki so se pojavile pri vsakem partnerju, ki je sodeloval na delavnicah, dopolnjene pa so bile tudi s storitvami partnerjev, ki niso bili neposredno vključeni. Omejili smo se na opis storitve brez posebne analize potreb, na katere se nanaša, in možnih koristi, ki iz nje izhajajo, kar je mogoče prebrati v poročilih partnerjev.

FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

1. Platforma, ki razvija medsebojno povezovanje in izmenjavo.

To je storitev, ki zagotavlja predloge za mreženje in sodelovanje med različnimi subjekti, pri čemer partner postane glavno vezivo med inkubatorji, univerzami in povezanimi strokovnimi osebnostmi. Odnosi so lahko v obliki ponudbe, sodelovanja ali partnerstva.

To koristi tudi vsem podjetjem, ki lahko izkoristijo izvedene projekte ali v vsakem primeru posebne izkušnje, ki so jih imeli, da bi rešili težave, s katerimi so se verjetno že srečali drugi. Rezultat tega je lahko analiza skupne potrebe po drugi uporabni opremi za nadaljevanje inovacij. To posledično vključuje tudi priložnost za predstavitev novih tehnologij, protokolov in metod - ki se lahko uporabljajo v različnih dobavnih verigah - morebitnim uporabnikom. Čeprav imamo vsi različne potrebe, moramo vsi sodelovati, da bi hitreje dosegli cilje, prihranili stroške ter čim bolj optimizirali tehnologije, znanje in metode.

2. Konference in paneli o trendih tehnološkega razvoja

Storitev obsega konference in participativne delovne mize ter razširjanje študij o trendih tehnološkega razvoja. To bi bili dogodki v sodelovanju z lokalnimi univerzitetnimi ustanovami in raziskovalnimi organizacijami, da bi opredelili tehnološke trajektorije. Na njih bi po možnosti sodelovali mednarodno priznani strokovnjaki, kar bi dogodkom zagotovilo prepoznavnost in medijsko privlačnost. Rezultat je ozaveščanje in zorenje dolgoročnih industrijskih vizij. Zagotovili bi priložnost za lobiranje, da bi usmerili subjekte načrtovanja k boljšemu izpolnjevanju lokalnih potreb.

3. Vozlišče za kartiranje in razširjanje inovativnih tehnoloških znanj in spretnosti

Služba je namenjena vzpostavitvi vozlišča za lažje razširjanje spretnosti na področju inovativnih tehnologij. Pobuda najprej vključuje kartiranje znanj in spretnosti na tem področju. Vključuje tudi dejavnosti razširjanja prek glasil, namenjenih poslovnim združenjem, testnim mestom in kampanjam za razširjanje. Da bi bilo kartiranje znanj in spretnosti resnično učinkovito, ga je treba nenehno ponavljati in vzdrževati skozi čas.

4. Praktično usposabljanje v sinergiji z lokalnimi organi na področju tehnologije FI in izkustvenega usposabljanja

Storitev obsega tečaje usposabljanja o industrijskem oblikovanju, CAD3D, topološki optimizaciji s poudarkom na preoblikovanju izdelkov in zmanjšanju stroškov. Ni v interesu, da bi se dejavnosti podvajale ali si konkurirale z drugimi lokalnimi organi. Namesto tega je smiselno razviti več sinergij z drugimi lokalnimi subjekti. Partner lahko gosti dogodke in udeležencem omogoči izvedbo zaključnih projektov z uporabo razpoložljive tehnologije/opreme. To niso le tečaji, temveč dejavnosti usposabljanja s praktičnimi projekti na koncu in z uporabo orodij, ki so na voljo partnerju. Rezultat je usmerjen v izboljšanje poslovne uspešnosti.

Izkustveno usposabljanje je sestavljeno iz tečajev, ki zajemajo celotno vrednostno verigo podjetja, od pisarn do proizvodnih linij.

Udeleženci usposabljanja (običajno skupina iz podjetja ali med podjetji) pod vodstvom usposobljenih predavateljev opazujejo in sodelujejo v poslovnih situacijah in vprašanjih, analizirajo in razvijajo nove

rešitve za resnične probleme ter se zgledujejo po najboljših nacionalnih in mednarodnih praksah, da bi dosegli operativno odličnost v organizaciji.

5. Storitev pomoči pri načrtovanju za aditivno proizvodnjo.

Mikro svetovalni projekti s celostnim pristopom. V ta namen so potrebni lastni oblikovalci partnerja ali občasno sodelovanje inženirjev, ki so bili načrtovani in izbrani s partnerjevim vodstvom PM. Ta storitev predvideva razvoj sinergij z lokalnimi oblikovalskimi podjetji. Rezultat je izboljšana učinkovitost pri oblikovanju izdelkov za aditivno proizvodnjo.

6. Podpora "na ključ" za financiranje inovativnih zagonskih projektov.

Namen te storitve je omogočiti opredelitev finančnih linij in javnih nepovratnih sredstev za izvajanje inovacijskih projektov in usposabljanje o inovativnih temah. Zagotoviti mora podporo "na ključ", da se čim bolj zmanjšajo časovni izdatki, ki jih potrebujejo zagonska podjetja. Rezultati so znižanje praga za dostop do ključnih inovacijskih orodij za zagonska podjetja in povečanje števila projektov, ki jih partner usklajuje z inovativnimi zagonskimi podjetji.

7. Promocija inovativnih tehnologij teritorialnih zagonskih podjetij znotraj/izven regije

Ta storitev promovira inovativne tehnologije ozemlja z oblikovanjem intervjujev, člankov, videoposnetkov in morda tudi s promocijo ob robu drugih pobud. Obstaja potreba po morebitnem delovanju na večjem teritorialnem območju, kot je ozemlje partnerja. Startupi bi lahko uporabljali avtoriteto in informacijske kroge partnerja.

8. Svetovanje malim in srednje velikim podjetjem o preoblikovanju dobavne verige ter vitki in digitalni preobrazbi

Svetovalna storitev, ki malim in srednje velikim podjetjem zagotavlja strokovno znanje o vprašanih preoblikovanja dobavne verige za izboljšanje njihove odpornosti na globalne trende. Uporaba aditivnih tehnologij bi se lahko spodbujala s projekti, osredotočenimi na posebne primere, ki so zanimivi za podjetja. Poleg tega bi lahko izvedli storitev analize sestavnih delov izdelka z identifikacijo delov, ki jih je mogoče natisniti, analizo stroškov glede na število uporab in identifikacijo najprimernejših tehnologij tiskanja za ciljne mehanske lastnosti. Storitve analize bi se lahko izvajala z uporabo programske opreme, ki omogoča samodejno analizo celotnih podatkovnih zbirk risb podjetij in izločanje sestavnih delov, ki jih je mogoče natisniti. Ta storitev, ki bi se najprej izvajala kot svetovanje/usposabljanje, bi lahko izboljšala ozaveščenost o dejanskih možnostih, ki jih ponujajo aditivne tehnologije. MSP bi lahko imela dostop do resnično inovativnih analitičnih orodij, ki jih trenutno uporabljajo le velika, strukturirana podjetja, vendar lahko prinesejo konkretne koristi, saj so takoj uporabna.

Svetovanje pri procesih vitke in digitalne preobrazbe ter ponujanje sistemov za izboljšanje proizvodnih procesov. Izboljšanje podjetja temelji na treh dejavnostih: 1) pregled podjetja, ki je koristen za poudarjanje kritičnih področij v trenutnih in strateških dejavnostih; 2) opredelitev ciljev preoblikovanja podjetja, ki omogoča, da se vse dejavnosti podjetja usmerijo na jasno, specifično in merljivo ciljno točko z namenom vsestranskega izboljšanja učinkovitosti; 3) načrt izvajanja, ki prinaša dve glavni prednosti: opredeljuje prednostne elemente za učinkovitejše oblikovanje procesov podjetja in omogoča spremljanje napredka učinkovitosti podjetja.

9. Mentorstvo in operativno svetovanje + medsebojna kulturna izmenjava.

Podpora pri sooblikovanju sestavnega dela ali sklopa. To je storitev, ki od ponudnika postopka zahteva tako tehnično-komercialna znanja, tj. da zna vstopiti v razvoj in funkcionalno logiko strankinega izdelka, kot tudi oblikovalska znanja in orodja za ponovni pregled izdelka. Večina podjetij ima skoraj izključno znanja, povezana s procesi, in ima težave pri materializaciji lastnih znanj, potrebnih za sooblikovanje, saj morajo ohraniti močno tehnološko usmerjenost.

a. Ob predpostavki, da je treba nova znanja in spretnosti ponotranjiti, se bo pojavilo povpraševanje po usposabljanju, ki ni nujno izključno za operativno osebje, temveč tudi za vodstveno ekipo, ki potrebuje zavedanje in razumevanje, ki ji omogočata organiziranje in usklajevanje novih znanj in spretnosti.

b. V primeru, da podjetja zahtevajo stalen ali lokaliziran nakup zunanjega strokovnega znanja in izkušenj, pa bi se pojavila zahteva po dostopu do partnerja, ki je specializiran za razvoj izdelkov, vendar je sposoben nameniti osebje, ki "živi" v podjetju in je sposobno hitro razumeti njegovo znanje in izkušnje v časovnih okvirih, ki jih zahteva projekt.

10. Test bed

V kompleksnem, realnem okolju lahko zagonska podjetja, mala in srednje velika podjetja ter vse vrste podjetij preizkusijo in potrjuje svoje inovativne rešitve, jih pokažejo potencialnim strankam in jih veliko lažje izvedejo v svojih prostorih.

Ta storitev je namenjena podjetjem na vseh stopnjah razvoja, od zagonskih do uveljavljenih podjetij, ki so razvila nove tehnologije in izdelke ter morajo oceniti njihovo učinkovitost v kompleksnem resničnem svetu. V praksi imajo podjetja možnost pilotne izvedbe rešitve za pisarniške ali tovarniške procese z možnostjo testiranja neposredno na liniji.

BENEČIJA

1. Odpiralnik za pločevinke

Pospeševanje dejavnosti iskanja za podjetja, ki se soočajo z inovacijskim procesom, na način, ki krepi vlogo partnerja kot središča, ki lahko: analizira in upravlja projekte v skladu z zahtevo stranke (podjetje ali PA, ki išče rešitve za določen inovacijski problem); opredeli razpoložljiva orodja za prestrezanje tistih, ki imajo rešitve; hitro olajša mreženje. Idealna storitev bi bila poiskati in (hitro) najti tiste, ki so se spopadli s problemom, ter najti ključ, da se jim pove, kako so ga rešili.

2. Pravo vozilo za pravo uporabo

Za optimizacijo razdrobljenosti ponudbe lokalnih prevozov za državljane bi bila možna rešitev aplikacija: uporabnik lahko prek aplikacije poišče vsa razpoložljiva vozila in cene, tudi različnih podjetij, za želeno pot in jih uskladi za dosego zelenega cilja.

3. Optimizacija upravljanja mestnih prevoznih storitev

Za optimizacijo operativnih "urnikov" glede na potrebe ljudi po mobilnosti je potrebna "storitvena rešitev", ki analizira gibanje mobilnih telefonov, število vozil, voznikov in predpisov; digitalna rešitev, ki lahko upravlja potovalne potrebe, ki se spreminjajo glede na dejanske podatke o mobilnosti (urniki, obračanje, poti itd.) uporabnikov, in optimizira potovanja, velikost vozil, menjave ljudi in strojev ter ekološki vpliv (med drugim preprečuje neučinkovite zastoje).

SLOVENIJA

1. Neposredno in praktično usposabljanje

Oblikovanje delavnic za usposabljanje (ali partnerstva z obstoječimi zunanjimi ponudniki) za opolnomočenje (bodočih) zaposlenih. Ta storitev udeležencem usposabljanja omogoča, da se "igrajo" z novimi tehnologijami (aditivna proizvodnja, XR, strojni vid ...). Bolj ko je usposabljanje zanimivo, bolj zanimivo je za udeležence, ki zaradi načel "učenja z delom" v primerjavi s klasičnimi teoretičnimi

metodami usposabljanja hitreje pridobijo znanja. Optimizacija procesov usposabljanja bo povečala produktivnost in zmanjšala stroške ter tako podjetjem zagotovila ekonomsko in konkurenčno prednost.

2. Digitalna podpora za delavce v proizvodnem sektorju.

Gre za informacijsko podporo za povečanje njihove produktivnosti in ohranjanje konkurenčnosti podjetij. Vključuje ustanovitev delovne skupine za izmenjavo najboljših praks za digitalizacijo v proizvodnem sektorju s poudarkom na potrebah delavcev v tem sektorju. Posebno pozornost je treba nameniti tehnologijam, ki jih je mogoče hitro vključiti v sedanje procese, da se omogoči hitro prekvalifikacijo delavcev.

V zvezi s tem ne le, da lahko uvedba digitaliziranih in avtomatiziranih informacijskih sistemov močno zmanjša stroške poslovanja (čeprav so lahko začetni stroški precejšnji), temveč je lahko posebej koristna tudi strukturirana uvedba orodij virtualne resničnosti. Večja učinkovitost bo skupaj z zmanjšanjem tovarniških odpadkov, porabe energije, potovanj (zaradi dela na daljavo) in uporabe papirja prinesla tudi ekološke koristi. Povečana sledljivost bi bila posledica digitaliziranega upravljanja dokumentacije. Digitalizacija proizvodnih procesov in razširjena uporaba novih tehnologij bi omogočila povezljivost ne glede na to, kje delavec opravlja svoje delo (od doma ali v oddaljeni pisarni) in v obliki, ki je zanj najbolj ugodna. Podjetja bi imela koristi od zmanjšanja časa in sredstev, porabljenih za potovanja med lokacijami podjetja, hkrati pa bi se zmanjšale emisije toplogrednih plinov.

3. Pobude za razvojno sodelovanje in raziskave

S kooperativnim razvojem lahko različna podjetja združijo razvoj na istem področju in tako ustvarijo velike raziskovalne in razvojne projekte, pri katerih so sredstva lažje dostopna, stroški pa se lahko razdelijo med več deležnikov. To vključuje oblikovanje delovnih skupin (na podlagi izdelkov ali tehnologij, ki jih uporabljajo), ki vključujejo veliko različnih (tudi konkurenčnih) podjetij, da bi sledila skupnim razvojnim ciljem. To so večji projekti, pri katerih se lahko stroški razvoja delijo ali vsaj ne ponavljajo. Projekti, vzpostavljeni v delovnih skupinah, s svojimi širokimi konzorciji zlahka pritegnejo pozornost strank in javnih organov. Pobude za sodelovanje lahko znatno zmanjšajo stroške in čas razvoja. Takšen pristop k razvoju omogoča rast lokalnega ekosistema dobaviteljev.

4. Posebna platforma za izmenjavo informacij o podpori inovacijam.

Vzpostavitev platforme za stalno spremljanje razpoložljivosti javnih razpisov (ne nujno spletne strani ali poštne seznama); informacije bi se lahko širile med širšim ekosistemom inovativnih MSP. Ustanovitev delovne skupine, ki bi se sestajala 2-4-krat na leto in razpravljala o njihovih potrebah in vrzelih. Ko so potrebe skupin ugotovljene, si lahko izmenjajo informacije o tem, kako se prijaviti za sredstva, kje se prijaviti in ali se lahko prijavijo skupaj. Če so ugotovljeni skupni interesi, se uporabijo dejavnosti, opisane v poglavju Skupne razvojne in raziskovalne pobude. Z lažjim dostopom do sredstev lahko manjša podjetja postanejo bolj konkurenčna, hkrati pa ustvarijo močne lokalne in regionalne vrednostne verige dobaviteljev.

PREGLED

Predlogi, ki so se pojavili na različnih delavnicah, so rezultat priprave, ki je močno povezana z ozemeljskimi posebnostmi. Kljub temu med nekaterimi od njih obstaja določena stopnja korelacije in integriranosti v perspektivi, ki lahko premosti posebnosti vsakega konteksta in zagotovi smernice za storitve, ki lahko prevzamejo značilnosti čezmejne rešitve.

V spodnjem predlaganem diagramu so poudarjene stopnje skladnosti z analiziranimi problemi na posameznem ozemlju in stopnja povezljivosti s storitvami, ki so se pojavile.

TABELA 1 ORIS USTREZNOSTI IN ZDRUŽLJIVOSTI STORITEV

Storitev Benečija	Ustreznost glede na probleme, izpostavljene v Furlanija Julijska Krajina	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Furlanija Julijska Krajina	Ustreznost glede na težave, izpostavljene v Slovenija	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Slovenija
1. Odpirač za pločevinke	★★★★	1. Platforma, ki razvija medsebojno povezovanje in izmenjavo 2. Konference in paneli o trendih tehnološkega razvoja 3. Vozlišče za kartiranje in razširjanje inovativnih tehnoloških znanj in spretnosti	★	
2. Pravo vozilo za pravo uporabo	★		★	
3. Optimizacija upravljanja mestnih prevoznih storitev	★		★	
Storitev Furlanija Julijska Krajina	Ustreznost glede na probleme, izpostavljene v Benečija	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Benečija	Ustreznost glede na probleme, izpostavljene v Slovenija	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Slovenija
1. Platforma, ki razvija medsebojno mreženje in izmenjavo	★★★★	1. Odpirač za pločevinke	★★★	

2. Konference in posveti o trendih tehnološkega razvoja	★★★	1. Odpirач za pločevinke	★★	
3. Vozlišče za kartiranje in razširjanje inovativnih tehnoloških znanj in spretnosti	★★★★	1. Odpirач za pločevinke	★★★★	
4. Praktično usposabljanje v sinergiji s teritorialnimi enotami na področju tehnologije FI	★		★★★★★	1. Neposredno in praktično usposabljanje 2. Digitalna podpora za delavce v proizvodnem sektorju
5. Storitve pomoči pri načrtovanju za aditivno proizvodnjo	★		★★	
6. Podpora "na ključ" za financiranje inovativnih zagonskih projektov	★		★★★★	4. Posebna platforma za izmenjavo informacij o podpori
7. Promocija inovativnih tehnologij teritorialnih zagonskih podjetij znotraj in zunaj regije	★		★★★★	
8. Svetovalne storitve za MSP o preoblikovanju dobavne verige	★		★	

9. Mentorstvo in operativno svetovanje + medsebojna kulturna izmenjava	★★★		★★★	1. Neposredno in praktično usposabljanje 2. Digitalna podpora za delavce v proizvodnem sektorju
10. Test-bed	★		★	
Storitev Slovenija	Ustreznost glede na probleme, izpostavljene v Benečija	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Benečija	Ustreznost glede na probleme, izpostavljene v Furlanija Julijska Krajina	Možna integracija s storitvami, ki so na voljo v Furlanija Julijska Krajina
1. Neposredno in praktično usposabljanje	★		★★★★★	4. Praktično usposabljanje v sinergiji z lokalnimi organi na področju tehnologije FI in izkustvenega usposabljanja 9. Mentorstvo in operativno svetovanje + medsebojna kulturna izmenjava
2. Digitalna podpora za delavce v proizvodnem sektorju	★★		★★★	9. Mentorstvo in operativno svetovanje + medsebojna kulturna izmenjava
3. Pobude za razvojno sodelovanje in raziskave	★		★★	6. Podpora "na ključ" za financiranje inovativnih zagonskih projektov

4. Posebna platforma za izmenjavo informacij o podpori inovacijam	★		★★	6. Podpora "na ključ" za financiranje inovativnih zagonskih projektov

POVZETEK STORITEV, KI SO SE POJAVILE

Glede na to analizo je mogoče storitve razdeliti na nekatere, ki so jasno povezane s posameznim partnerjem, in druge, ki namesto tega dopuščajo razvoj celovitega portfelja storitev.

Poskusimo si ogledati slednje in tako pojasniti ocene, podane v prejšnji matriki. Opredelili smo štiri sklope, v katere lahko združimo storitve, ki so se pojavile na različnih delavnicah. Vsak od teh grozdov omogoča razvoj prihodnje storitve, ki združuje prispevke, ki so jih prispevali udeleženci z različnih področij.

1. Platforma za kartiranje in razvoj spretnosti

Prvo področje združevanja se nanaša na to, kar se je pojavilo v okviru predlogov "Odpirač za pločevinke", "Platforma za razvoj mrež in medsebojno izmenjavo", "Konference in paneli o trendih tehnološkega razvoja" ter "Vozlišče za kartiranje in razširjanje inovativnih tehnoloških znanj".

Vse to so pobude, katerih cilj je vzpostaviti platformo za dostop do znanja, potrebnega za razvoj tehnoloških inovacijskih področij. Temelji na dvostopenjski storitvi. Prva omogoča neprekinjeno kartiranje, ki ni omejeno na trenutni pregled tistih, ki se v različnih oblikah in z različno zgodovinskostjo ukvarjajo s področji tehnoloških inovacij, ki jih zanimajo. Ta opazovalnica omogoča zbiranje, združevanje in prevajanje dogajanja na tem področju ter s tem informiran dostop do najuporabnejše strokovnosti. Ne gre le za povezovanje ponudbe in povpraševanja, temveč za razlago razvoja ponudbe ter usposabljanje in razvijanje ozaveščenosti tistih, ki so na strani povpraševanja.

2. Praktično usposabljanje

Drugo področje povzema elemente "Praktično usposabljanje v sinergiji z lokalnimi organi, ki se uporablja za tehnologijo FI", "Neposredno in praktično usposabljanje", "Digitalna podpora za delavce v proizvodnji".

Za te pobude je značilna močna zahteva, da se pobude za usposabljanje bolj približajo praksi in proizvodnji. Splošno mnenje je, da ni prostora za usposabljanje, ki bi bil v bolj neposrednem stiku z delovnim okoljem. Zamisel o potrebi po procesih "učjenja z delom" ne izključuje možnosti posredovanja vsebin zunaj delovne prakse, vendar mora biti most med učenjem in delom vse močnejši.

3. Podpora za financiranje inovacij

Tretje področje se nanaša na "podporo na ključ za financiranje inovativnih zagonskih projektov", "namensko platformo za izmenjavo informacij o podpori inovacijam".

Poleg pobud za spremljanje in izmenjavo znanja ter pobud, namenjenih usposabljanju, ki je bolj povezano s proizvodnim okoljem, je mogoče zaznati potrebo po pomoči poslovnim subjektom pri dostopu do virov

financiranja in podpore v inovacijskem procesu. Ne gre toliko za zahtevo po neposrednem financiranju, temveč za usmerjanje in pomoč pri dostopu do različnih vrst priložnosti, ki jih mala in srednje velika podjetja zaradi pomanjkanja strukture in namenskega časa ne morejo izkoristiti.

4. Podporne storitve na terenu

Četrto področje združuje pobude "Operativno svetovanje in mentorstvo + medsebojna kulturna izmenjava", "Neposredno in praktično usposabljanje" in "Digitalna podpora za delavce v proizvodnji".

Zadnji sklop oživlja temo vertikalne podpore na področju inovativnih tehnologij, zlasti digitalne narave. Vendar pa se pomika proti področju svetovalne podpore za razvoj organizacije s sodelovanjem z zunanjimi strokovnjaki. To niso nujno svetovalne storitve, saj je lahko zanimivo področje eksperimentiranja podpora med vrstniki, kjer se lahko storitev poimenuje kot koristen most za povezovanje vozlišč v omrežju, ki se trenutno premalo pogovarjajo med seboj.

4. Končni premisleki

Pri analizi storitev, ki so se pojavile v okviru projekta Techmology, je jasno razvidna specifičnost različnih vključenih partnerjev. Kljub uporabi skladnega metodološkega pristopa so posebnosti, ki razlikujejo poslovni model vsakega subjekta, in ozemeljske razlike, ki so značilne za njihovo področje delovanja, privedle do različnih poudarkov.

Kljub temu je mogoče izpostaviti številne vidike, ki so se pojavili v shemi skladnosti in integritati storitev in jih je vredno poudariti.

1. Vlogo subjekta, razloženo s storitvami, ponujenimi teritorialnim interesnim skupinam, je treba čim bolj razumeti kot povezavo med trgom, ki zahteva, včasih skeptično, tehnološki razvoj, in nizom strokovnjakov in dobaviteljev, ki pogosto ne morejo prestreči tega povpraševanja. Kartiranje, vozlišča, platforme itd. so vsi izrazi te vloge koordinatorja omrežja. Le za posebne vidike, ki ne najdejo avtonomne tržne poti (usposabljanje, navzkrižno oploditev, izmenjava znanja...), obstaja jasen prostor za neposredne storitve za partnerje.

2. Obstaja kulturna vrzel v zvezi s hitrim razvojem tehnologij. Izraža se v več vidikih: določena lenoba, ki veže vedenje na vzorce, ki smo se jih naučili skozi čas; navada znanih in potrjenih tehnologij in postopkov, ki omejuje spodbude za tveganje in inovacije.

Ne gre torej le za vrzel v tehničnem usposabljanju (ta vidik vsekakor ni nepomemben in odsoten), temveč za pomanjkanje motečega eksperimentalnega odnosa, ki pri iskanju tehnoloških meja ogroža svoj uveljavljeni položaj. Tega podjetniškega duha se lahko partnerji lotijo z ustreznimi storitvami, ki so se pojavile na tej poti.

3. Obstaja veliko prostora za oblikovanje čezmejnih storitev. O njih ne bi smeli razmišljati le v logiki povezovanja storitev, ki so se že pojavile, temveč kot o pristnem novem oblikovanju, ki izhaja iz združevanja potreb.

Dejansko ne gre za dodajanje značilnosti storitev, temveč za odzivanje na tiste potrebe, pri katerih se je na različnih ozemljih pojavila skupna značilnost. Pri tem mislimo na vrzel v usposabljanju, težaven dostop do financiranja, naporno iskanje znanj in spretnosti, omejeno sporočanje strokovnega znanja, nerodno pot zagonskih podjetij itd. To so skupni problemi, ki

omogočajo povezovanje sorodnih predlogov. Napačno bi bilo, če bi poskušali zgolj povzeti podobne storitve.

4. Na koncu se pojavi še posebno vprašanje, in sicer prednostno razvrščanje številnih idej, ki so se pojavile. Pri tem ne gre za izbiro ali zgolj strateško filtriranje, temveč za oblikovanje postopnega časovnega načrta, ki ga sestavljajo MVP, eksperimenti in iteracije. Gre za kartiranje različnih zamisli o storitvah, pri čemer se križajo zaželenost, izvedljivost in izvedljivost. Zemljevid raziskovanja, ki nato omogoča, da se razvoj storitev projicira v postopno in časovno opredeljeno obdobje, v katerem končni rezultat ne bo nujno enak hipotezam, ki so se pojavile danes, temveč bo posledica postopnega pristopa k inovacijam.